

δτι δὲν μποροῦσε νὰ πιστέψῃ πώς ἔκει μέσα μπορεῖ νὰ κατοικῇ ψυχή. Οἱ ταξιδιῶτες μας λοιπὸν ἀρχισαν νὰ πιστεύουν πώς δὲν ὑπάρχει πνέμα στὸν πλανήτη μας, δταν ἀξαφνα μὲ τὸ μικροσκόπιο εἶδανε κάτι πιὸ μεγάλο ἀπὸ φάλαινα, ποὺ ἐπλεε μέσα στὴ Βαλτικὴ θάλασσα. Εἶναι γνωστό, ποὺ ἔκεινη τὴν ἐποχὴ ἔνα κοπάδι φιλόσοφοι γύριζαν ἀπ' τὸν πολεκό κόκλο, ὅπου εἶχαν πάει νὰ κάνουν κάτι ἐπιστημονικές παρατήρησες, ποὺ κανένας δὲν τὶς εἶχε σκεφτῇ ὡς τότε. Οἱ ἐφημερίδες ἔγραψαν πώς τὸ καράβι ἔπεισε δέκα στὰ παραλία τῆς Βοστονίας καὶ πώς οι φιλόσοφοι εἶδαν κ' ἐπαθην γιὰ νὰ σωθοῦν. Πόσες φρέσεις σ' αὐτὸν τὸν κόσμο δὲν ξέρουμε τὶ κρύβεται κάτου ἀπ' τὴν ἐπιφάνεια τῶν πραμάτων! Θὰ σᾶς διηγηθῶ νέττα σκέτα τὶ ἀκολούθησε, δίχως νὰ βάλω τίποτα δικό μου· ποὺ δὲν εἶναι δὰ καὶ μικρὸν κατόρθωμα γιὰ ἔναν ιστορικό.

ΚΕΦ. Ε'.

Πειράματα καὶ σύλλογοι τῶν δυὸς ταξιδιωτῶν.

Ο Μικρομέγας σιγὰ σιγὰ ἀπλωτε τὸ χέρι πρὸς τὸ ἀντικείμενο, πρόβαλε δύο δάχτυλα, τὰ πράθητες πάλι πιστούς μήπως κάνῃ λάθος, καὶ πάλι τὰ ἀνοίξε καὶ τάκλεισε, δπου κατόρθωσε τέλος πάντων μὲ πολλὴ ἐπιτηδειότητα νὰ πιστῇ τὸ καράβι ὅπου εἶτανε αὐτὸν οἱ κύριοι. Τόθαλε κι' αὐτὸ ἀπέναντι στὸ νύχτου, προσέχοντας μήν τὸ πατήσῃ πολὺ καὶ τὸ σπάσῃ. — Αὐτὸ τὸ ζῷο δὲ μοιάζει διόλου μὲ τὸ ἄλλο, εἶπε δ νάνος τοῦ Κόρονου. Ο Σειριώτης πέρχεται τὸ λεγάμενο ζῷο μέσα στὴν παλάμη του. Οἱ ἐπιβάτες καὶ οἱ ναύτες εἶχαν νομίσει πώς τους ἀρπάξε ἀνεμοστρόβιλος καὶ πώς εἶχαν πέσει σὲ κάποιο βράχο. Αρχισαν λοιπὸν νὰ τρέχουν ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ. Οι ναύτες ἔγγιζαν βαρέλια μὲ κρασί καὶ τὰ κυλοῦσαν ἀπέναντι στὸ χέρι τοῦ Μικρομέγα. Οι γεωμέτρες πηράνησαν τὰ τετρακόντα καὶ κατέβηκαν ἵσια μὲ τὰ δάχτυλά του. Ήπι τέλινς ἐνοιώσε κάτι ποὺ τὸν γαργάλισε στὸ δάχτυλο εἶτανε ἔνα κοντάρι, ποὺ τοῦ τὸ κάρρωναν ἵσια μὲ ἔνα ποδάρι βάθος. Ἀπ' αὐτὸ τὸ τούμπηραν κατάλαβε πὼς ἀπ' τὸ ζῷο ποὺ κρατοῦσε κάτι τὶ εἶχε βγῆ. Όμως δὲν ὑποψιάστηκε τίποτ' ἄλλο. Τὸ μικροσκόπιο του μόλις εἶτανε ἀρκετὸ γιὰ νὰ ξεχωρίσῃ τὴν φάλαινα ἀπὸ τὸ καράβι, λοιπὸν γιὰ ἔνα δέντο τόσο δυσκολοδιάκριτο σὰν τὸν ἀνθρώπο δὲν ὀφελοῦσε τίποτα. Δέν ἐνοῶ νὰ πειράξω κανενὸς τὸ φιλότιμο, εἶμαι θύμως ἀνυγκασμένος νὰ παρακλέσω τους μεγαλόσχημους νὰ κάνουν ἐδῶ μαζῆ μου τὴν ἀκόλουθη παρατήρηση. Οτι, ἀν τὸ ἀνάστημα του ἀνθρώπου εἶναι πάντε ποδάρια, δὲν κάνουμε σπουδαιότερη φιγούρα ἀπέναντι στὴ Γῆ, ἀπ' δέη θὰ ἔκανε ἀπέναντι σὲ μιὰ σφαῖρα μὲ δέκα ποδάρια περιφέρεια ἔνα ζῷο μὲ ἀνάστημα ἔνα ἔξακτοιοιοστὸ τὸ δάχτυλου. Φανταστῆτε ἔνα δέντο ποὺ νὰ μπορῇ νὰ βαστάσῃ τὴ Γῆ μέσα στὴν παλάμη του καὶ νὰ ἔχῃ καὶ τὰ ἄλλα ὄργανα ἀνάλογα. Δέν εἶναι ἀδύνατο νὰ ὑπάρχουν πολλὰ τέτοια δέντα. Τώρα λοιπὸν σκεφτῆτε, σᾶς παρακαλῶ, τὶ ἰδία θὰ ἔχουν αὐτὰ τὰ δέντα γιὰ τὶς μάχες μαζῆ καὶ γιὰ τὰ χωρὶς ποὺ κερδίζουμε ἡ κάνουμε μ' αὐτές.

Δέν ἀμφιβόλω, πὼς ἐν κανένας λοχαγὸς τῶν γρεναδιέρων διαβάσῃ καμιὰ φορὰ αὐτὸ τὸ ἔργο, θὰ κάνῃ τους σκούφους τῶν στρατιωτῶν του τουλάχιστο δύο ποδάρια ἀφήλοτερους. Τὸν εἰδοποιῶ θύμως, δτι δσα κι' ἐν κάνη, κι' αὐτοὺς καὶ οἱ ἀνθρώποι του δὲν εἶναι πάντοτε ἀπειροστὰ πραματάκια.

Καταλαβαίνετε λοιπὸν τὶ φοιτερὴ ἐπιτηδειότητα

ἔπειτε νὰ ἔχῃ δ φιλόσοφος μας δ Σειριώτης γιὰ νὰ διακρίνῃ αὐτοὺς ποὺ ἔτρεχαν ἀπάνου στὸ χέρι του. Οὔτε δ Leuwentoeck μὲ τὸ Wartsoeke, ὅταν πρῶτοι εἶδαν ἡ νόμισμα πὼς εἶδαν τὰ κύτταρα ἀπ' τὰ δποῖα εἴμαστε φκισμένοι, δὲν ἔκαμψαν τέτοια ἀνακάλυψη. Δὲν πειργράφεται δι' χαρὰ τοῦ Μικρομέγα, ὅταν εἶδε ἔκεινα τὰ πραματάκια νὰ σαλέουσαν, καὶ ὑστερη ποὺ βάλθηκε νὰ παρακολουθῇ τὶς δουλείες τους καὶ τὰ καμώματά τους. Φωνὲς ποὺ ἔβγαζε ἀπ' τὴν χαρὰ του! Πήρε κι' δ σύντροφός του ἔνα μικροσκόπιο καὶ κύτταζε κι' ἔκεινος. — Τοὺς βλέπεις; φωνάζανε καὶ οἱ δύο μαζῆ, ἔγω τοὺς βλέπω. Κουβλοῦνται πράματα, σκύδουνται, σηκώνουνται. Καὶ τὰ χέρια τους ἔτρεμαν, ἀπ' τὴν χαρὰ, ποὺ ἔβλεπαν τόσο ἀπίστευτα πράματα κι' ἀπ' τὸ φόβο μήπως τοὺς ξεφύρουν. Καὶ δ Κρονιώτης, πειρώναται ἀπ' τὸ δυσπιστία στὴν ὑπερβολὴ καὶ εύκολοπιστία, τοὺς φάνηκε πὼς τοὺς εἶδε, νὰ καταγίνουνται στὴ διαίωνιση. — 'Α, λέει, τὴν ἐτσάκωσα τὴ φύση ἀπάνου στὸ ἔργο. Καὶ δύμως εἶχε λάθος, τὸν γέλασε ἡ δύη τῶν πραμάτων, ὅπως πολὺ συχνὰ τὸ παθαίνουμε, καὶ μὲ μικροσκόπιο καὶ δίχως μικρόσκοπιο.

(Στάλλο φύλλο τελιώνει.)

ΕΛΙΣΑΙΟΣ ΓΙΑΝΙΔΗΣ

Ο, ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Τὸ «Σκρίπ» τῆς Δευτέρας ξανατύπωσε ἀλάκαιρο τὸ ἔργο τοῦ Ψυγάρη «Τριάντα χιλιάδες φράγκα χρυσά τοῦ τελευταίου «Νουμᾶ». Τὸ ξανατύπωσε γιὰ νὰ κοροϊδέψει τὸ γλωσσικὸ ζήτημα, τὸ δποῖο μάλιστα καὶ τιτλοφόρησε «Τὸ Φαιδρὸν ζήτημα», μὰ δὲν πειράζει. Σώνει ποὺ ξανατύπωσε τὸ ἄρθρο, καὶ τὸ μολογοῦμε τέτικ τὸ ποστήριο στὸν ἀγώνα μας δὲν μποροῦσε νὰ λάει τὴν κάνει σύτε διανατικώτερος δημοτικιστής.

— Τὴν Τρίτη βράδη παίγνηκε στὸ Βασιλικὸ δ Οἰδίπους ἐπὶ Βλάχω. «Οσοι πήγανται κρατούσανται στὰ χέρια τους τὸν «Οἰδίπους ἐπὶ Κολωνῷ» τοῦ Σοφοκλῆ, τὸ ἀργκίο κείμενο δηλοδή, γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ νιώσουν τὸ κακινούριο ἔργο του κ. Βλάχου.

— Πολὺ μὲς ἀρεσε τὸ κακινούριο περιοδικὸ του κ. Ποταμίου «Ελλάς». Γιὰ δημοσιογραφικὸ περιοδικὸ τὸ Βρίσκουμε παραπολὺ καλό. Καλύτερο, φυσικά, ἀπὸ τὸν «Ιλιανούρικη» τοῦ κ. Κακογεροπούλου.

— Βγῆκε τὸ κακινούριο ἡμερολόγιο του κ. Σκόκου γιὰ τὸ 1908. «Εχει διαλεχτὴ ὅλη καὶ λιγάτερες νεκρολογίες ἀπὸ τὶς ἄλλες χρονιές. Κι' αὐτὸ εἶναι σημαντικότατο.

— Ο μπάριπα Μιστρώτης δὲν μποροῦσε νὰ μὴν ἀνακατεθεῖ στὶς τελευταῖς φοιτητικὲς ταραχές. Μίλησε λοιπὸ στὸν φοιτηταδές καὶ τοὺς εἶπε πὼς καὶ κάμην ποὺ ἀπεργοῦν καὶ χεροκροτήθησε. «Μὰ τὸ ἀνακάτωμά του εἶτανε κάπως πλατωνικό. «Υστερὲς ἀπὸ τὰ 'Ορεστειακὰ κι' ἀπὸ τὸ περίφημο ἔγγραφο του κ. Μπενῆ Ψαλτῆς σὰ νόβαλε γνώση πιὰ δ μπάριπας.

— Ο «Αντάρτης» τοῦ Πέτρου Βασιλικοῦ ποὺ δημοσιεύουμε στὴν ἐπιφύλλιδα μας, εἶναι δέλος τὸν ταύτην τὸν ζουγαραφία παριμένη, ἀπὸ τὸ φυσικό. Ο Βασιλικὸς στὰ 97 εἶταν ἔφερδος ἀξιωματικὸς στὴν «Ηπειρο καὶ πολέμησε» κι' ἔται διατάσσεις.

— Τὴν Τετράδη, ξανατύπηκεν οἱ «Αλυσίδες» γιὰ δεύτερη φορὰ στὸ Δημοτικὸ Θέατρο ἀπὸ τὸ θέατρο τους Κάντ. (δρ. 1) — Τὸ δαταμελογικὸ ζήτημα στὴν Αγγλία (λεπτό 50).

Τὸ ΛΕΑΝΤΡΟΥ Κ. ΠΑΛΑΜΑ τὰ «Πρώτα τραγούδια» δρ. 1.

Τὸ ζήτημα τοῦ Ζήνωνα (πουλισθεῖται ΜΙΑ ΔΡΑΧΜΗ τὸ ένα κι' 1,25 φρ. γρ. γιὰ τὸ ἔξτερικό, τὰκόσια βιβλία: τοῦ ΨΥΧΑΡΗ «Τόνισο τοῦ Πιανίτη» — τοῦ ΠΛΑΔΗ «Πίλιος καὶ Φεργγάρη» — τοῦ ΦΩΤΙΑΔΗ «Τὸ γλωσσικὸ ζήτημα καὶ τὴ Εκπαιδευτικὴ μας ἀναγέννηση» — τοῦ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗ «Ιστορία τῆς Ρωμιοσύνης», «Μαζώχτος καὶ Βρουκόλακας» καὶ «Νησιωτικὲς Ιστορίες» — τοῦ Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗ «Οι σπίες μου» — τοῦ ΠΑΝΤΕΑΝ ΧΟΡΝ καὶ Ανεγγίμητος (δράμα) — τοῦ ΗΑΙΑ ΣΤΑΥΡΟΥ «Θρησκεία καὶ Πατρίδα» — τοῦ ΣΤΕΦ. ΡΑΜΑ «Τὰ Παλαιὰ καὶ τὸ Καινούριο» — τοῦ Γ. ΑΒΑΖΟΥ «Η ματία» — τοῦ Δ. Η. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ «Ζωντανοὶ καὶ πένθανοι» καὶ «Ο 'Ασωτος» δράματα) — τοῦ ΛΟΙΤΟΥ «Δάρινος καὶ Χλωτή» (μεταφρ. Βουτσερίδη), — τοῦ ΕΥΡΗΝΙΔΗ «Η Μήδεια» (μεταφρ. Περγικλίτη) — τοῦ ΣΟΦΟΚΛΗ «Η Λίπη» γετάρη. Ζήσιμοι Σίδερη.

Η ΙΑΙΔΑ Διατάξιμη δημόσια στὸ τὸν Αλέξ. Παλλή, δρ. 2 καὶ φρ. γρ. 2 1/2 γιὰ τὸ ἔξτερικό. Ο ΑΙΓΑΙΙΝΟΣ ΜΙΧΑΛΙΣΜΟΣ τῆς κ. Αλεξάνδρας Παπιγιάνου, χρυσοδεμένος, δρ. 1 1/2 καὶ φρ. γρ. 2 γιὰ τὸ δημόσιο.

Τοῦ ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ «Ιακώς καὶ Ανάπτυστοι» — «Τρισέγηνη» — «Γραμματεῖ» — «Ασύλευτη Ζωή», 6 φρ. ἀντὶ 12 ποὺ πουλισθεῖται στὰ βιβλιοπωλεῖα. Γιὰ τὶς ἐπαργίες 6,50 καὶ γιὰ τὸ Ζήτημα 7 φρ. γρ. δίγως ἀλλο ἔξοδο γιὰ τὰ ταχυδρομικά. — Ο εδωδεσκάλογος τοῦ Γύρτου, 3 δραχμές. «Ο θάνατος τοῦ Ιαληκαριδοῦ» δρ. 1.

Τοῦ Γ. ΜΑΡΚΕΤΗ Πλουτολογίας (δρ. 1) — Κριτικὴ τὸν ἔδολον λαγύρων του Κάντ (δρ. 1) — Τὸ δαταμελογικὸ ζήτημα στὴν Αγγλία (λεπτό 50).

Τοῦ ΛΕΑΝΤΡΟΥ Κ. ΠΑΛΑΜΑ τὰ «Πρώτα τραγούδια» δρ. 1.

Τοῦ ΖΕΝΙΤΕΜΕΝΟΥ «Τὸ Μπαμπάκι» δρ. 1.

Τοῦ ΕΙΡΗΝΗΣ ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ «Απὸ τὸν κόσμο τοῦ σαλονιοῦ» δρ. 1.

Τοῦ ΨΥΧΑΡΗ ολα τὰ ἔργα ἀπὸ δρ. 4 ὁ τόμος.

Τοῦ Γ. ΣΚΛΗΡΟΥ «Τὸ κοινωνικό μας ζήτημα» δρ. 0,50.

Τὸ γραφεῖο τοῦ «Νουμᾶ» στέλνει στὸν συντομογραφεῖον τοῦ Βέβατερικοῦ ὁ τὸ βιβλία τοῦ ζητήσουνε στὶς τιμὲς ποὺ τὰ πουλοῦνται τὰλλα βιβλιοπωλεῖα, δίγως παραπνιστὸ ἔξοδο, ἔξοδο τὰ ταχυδρομικά.